

Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU

Historie

- **Evropské politické společenství (EPS)** bylo koncipováno v roce 1952 jako kombinace existujícího ESUO a Evropského obranného společenství (EOS).
- Návrh smlouvy o Evropském politickém společenství byl vypracován shromážděním ESUO.
- Projekt Evropského politického společenství selhal v roce 1954, kdy bylo jasné, že smlouva Evropském obranném společenství nebude ratifikována Francií - nepřijatelná ztráta národní suverenity. Od plánu na Evropské politické společenství bylo tedy upuštěno.
- EOS padlo a tím i EPS.

Maastrichtská smlouva

- vzkřísila myšlenku politické integrace
- ekonomické síle neodpovídá politická síla v mezinárodních vztazích
- druhý pilíř EU
- jednomyslné rozhodování
- různost stanovisek států – integrace v pravém slova smyslu nemožná, jen koordinace
- Amsterdam: + *společná bezpečnostní a obranná politika*

Lisabonská smlouva - změny

- Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (= ministr zahraničních věcí EU)
- Evropská služba pro vnější činnost (diplomatická služba EU) – rozhodnutí Rady č. 2010/427
- Předseda Evropské rady (= prezident EU)

Fungování

- [Evropská rada](#) EVROPSKÁ RADA (summit) stanoví strategické zájmy EU, určuje cíle a definuje hlavní zaměření SZBP. TAKÉ PŘIJÍMÁ KONKRÉTNÍ ROZHODNUTÍ (sankce proti Rusku, dohoda s Tureckem o migrantech)
- S ohledem na tyto cíle a strategický směr hlasuje [Rada EU](#) (Rada pro zahraniční věci pod vedením Vysoké představitelky) o opatřeních nebo pozicích, které se mají v rámci SZBP zaujmout.
- Rozhodnutí, která činí Evropská rada a Rada EU, vyžadují [jednomyslnost](#), jen určité dílčí aspekty rozhodnutí lze rozhodovat hlasováním [kvalifikovanou většinou](#). Zdržení se hlasování nenarušuje jednomyslnost. Zdrží-li se nejméně 1/3 členů – hledá se řešení.
- „MEZIVLÁDNÍ PŘÍSTUP“ – „druhý pilíř“ přetrvává

NÁSTROJE SZBP

- Nástroje SZBP = formy, jimiž je SZBP prováděna. Některé nástroje jsou upraveny právně, a to ve Smlouvě o EU. Nástroje SZBP zahrnují:
 - **1. právně vymezené nástroje**
 - **obecné směry či strategické zájmy a cíle vytyčované Evropskou radou (+ rozhodnutí)**
 - **rozhodnutí přijímaná Radou** a vymezuující:
 - a) akce, které má Unie provést
 - b) postoje, které má Unie zaujmout
 - c) podrobnosti k těmto dvěma výše uvedeným rozhodnutím
 - systematická spolupráce mezi členskými státy EU
 - uzavírání mezinárodních smluv
 - **2. další nástroje**
 - *deklarace, demarše*
 - *politický dialog*
 - *volební pozorovatelské mise*

Příklad: Kosovo

- nejednotnost stanovisek členských států
- nekonkrétní závěry oficiálního závěrečného prohlášení Evropské rady ke vzniku Kosova
- některé členské státy Kosovo neuznaly
- zvláštní představitel EU pro Kosovo – podpora integrace do EU (??)